No. 101.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- en Nieuws-Courant.

Wetenschappelijk Blad.

Vrijdag 28 April.

FRANKRIJK

Parijs, den 25sten April.

Het hof der Pairs is gisteren tot des middags vier uren in beraadslaging geweest, en heeft zich daarop tot heden morgen ten 9 uren gead journeerd; de openbare zitting voor de uitspraak van het vonnis zal heden middag ten vier uren worden gehouden. In de zitting van gisteren heeft de beraadslaging alleen geloopen over de bewijsgronden der zaak van *Meunier*.

Meunier heeft sedert gisteren den bijstand van eenen geestelijke gekregen; hij schijnt zich meer om zijn lot te gaan bekommeren. *Lavaux* en *Lacaze* zijn zeer ter neder geslagen.

— In de zitting der kamer van afgevaardigden van heden, heeft de heer *Duvergier de Hauranne*, namens de commissie, rapport uitgebragt over het, onder het vorig ministerie, gevraagd buitengewoon crediet van twee millioenen fr. voor geheime fondsen; de commissie had zich eenvoudig voor de aanneming verklaard. De discussie werd bepaald na de afhandeling der aan de orde gestelde ontwerpen. De orde van den dag bragt mede de voortsetting van de algemeene beraadslaging over de credieten voor Algiers; deze werden voor gestemd verklaard; niettemin kwam de heer *Vatry* met eene algemeene bedenking voor den dag, dat indien waarr was hetgeen de maarschalk *Clausel* had gezegd, dat, van de 30,000 man die men te Algiers had, er 12,000 in de hospitalen lagen, hij in geen enkel man of centime voor Algiers bewilligen zou; de minister van oorlog *Bernard* verzekerde echter het tegendeel. De kamer is vervolgens overgegaan tot de artikelen van het ontwerp betreffende supplementaire credieten voor de dienst van 1836.

— Het aanzoek gisteren in de kamer door den minister *Lacave-Laplagne* gedaan, om het ontwerp voor het uitset van de Prinses *Louise* aan de orde te stellen, heeft nog tot eene zeer drastige woordenwisseling geleid. De oppositie verlangde, bij monde van den heer *Odilon Barrot*, dat men mededeeling gaf van de stukken waaruit blijken zou, dat het bijzonder domein buiten staat was om in de behoeften te voorzien. Door de ministers werd echter standvastig geweigerd daaraan te voldoen; en de kamer ging eindelijk tot de orde van den dag over.

— Het artikel gisteren in het *Journal des Débats*, over hetgeen met de jongste ministeriele crisis is voorgevallen, wordt heden door het *Charte* voor onnaauwkeurig verklaard; het verschil van gevoelen schijnt te bestaan omtrent den afkeer dien de heer *Molé* zou hebben betoond, dat de heer *Guizot* den minister *Gasparin* in het bestuur van de binnenlandsche zaken opvolgde.

— Men heeft op de Tuilerien een' brief ontvangen van den kroonprins van Pruissen ter gelukwensching, en om zich te verschoonen dat hij de feesten niet kan bijwonen, die ter gelegenheid van het huwelijk zullen gegeven worden.

Men zegt dat de hertog *van Orleans* met de Prinses *Helena* in het volgende jaar eene reis naar Duitschland zullen doen.

— Men zegt dat aan den heer *Thiers* op nieuw de Napelsche ambassade aangeboden is, maar dat hij verkozen heeft de zittingen in de kamer te blijven bijwonen.

— Een dagblad, *l'Europe*, spreekt van eene nieuwe revolutie te Lissabon, door de militaire magt bewerkt; dit los berigt, zonder dagteekening en aanduiding van echtheid, verdient weinig geloof.

— De spaansche generaal *Cordova* is van hier naar Bordeaux vertrokken. Men zegt dat hij opnieuw een kommandement in Spanje zal krijgen.

— De berigten uit Madrid van den 16den spreken weder van de openbare aanklagt die men in de cortes tegen het ministerie wilde doen, en voorts van nieuwe wijzigingen in het kabinet. De verkoop van nationale goederen, gaat steeds voort; op het einde van maart waren er 1587 stuks domeinen verkocht, die geschat waren op 117,152,286 realen, en opgebragt hadden 257,545,447 realen.

In de bijzondere briefwisseling uit Madrid van den 16den leest men voorts hoofdzakelijk nog het volgende: De verwerping van het art. 19 der gewijzigde constitutie (omtrent de levenslange benoeming van de leden der Kamer van senateurs) is voor het ministerie geen zoo geduchte nederlaag geweest als men geloven zou. Deze stemuitbrenging is het gevolg geweest van eene oogenblikkelijke samensteeming tusschen de geexalteerde en gematigde gedeputeerden. Het ministerie heeft het onderspit gedolven, maar de oppositie is toch niet overmagtiger geworden door dezen voorbijgaanden triumf. Intusschen blijft men van eene wijziging in het kabinet spreken, en blijft men zeggen steeds, dat de heer *Perier* in de plaats van den finantie-minister *Mendizabal* zal optreden. Een der onderwerpen waar men zich hier overigens in de eerste plaats mede bezig houdt, is het ontwerp eener nieuwe leening, in de hoop dat de heer *Martinez*, die naar Parijs gezonden is, om haar zoo mogelijk tot stand te brengen, in deze zijne pogingen zal slagen; aan alle geruchten daaromtrent schijnt de heer *Mendizabal* een voedsel te geven.

» Het is thans ingenoeg voor goed erkend, dat het Noorderleger te zwak is, om de opgestane provincien tot onderwerping te brengen. Terwijl *Evans*, die aan den heer *Villiers* bepaald zijn woord genomen deswege te kennen gegeven heeft, zich gereed maakt om Spanje te verlaten, doet *Espartero*, al wat hij kan om zich in eene defensive stelling te plaatsen en de linie van den Ebro te dekken. Het jaargetijde vordert en weldra zal de rivier doorwaadbaar zijn. Dit levert een des te grooter gevaar op, daar *Cabrera* zich in staat zou zien gesteld, om eene krachtige diversie te maken, wanneer de karlistische expeditie naar Kastilien voortgang had.

» Men heeft, alhoewel op losse gronden, van een opstand gesproken van een der regimenten van de divisie van *Alvarez*, te Cuenca. — De karlisten hebben met geestdrift de tijding vernomen, door de fransche bladen, schoon ten onregte, gegeven, van de verschijning des hertogs *van Bordeaux* in Spanje. De liberalen, zouden intusschen in de bevestiging dier tijding een kans te meer voor den ondergang van don *Carlos* zien, daar gewisselijk in zoodanig geval het fransch gouvernement de zaak zich ernstiger aantrekken zou."

— Uit Bajonne schrijft men van den 21sten, dat de laatst aangekondigde karlistische divisie, die zich in Kastilien en Neder-Arragon moet werpen, sterk 12 bataillons en 3 eskadrons, den 17den in de valei van Solano, 12 uren van Estella stond; de hoofden dier expeditie waren dienselfden dag te Estella; het zijn de generaals *Sanz* en *Quilez*, en de brigadier *Basilio Garcia*. De generaal der koningin *Irribarren* had alle maatregelen bem ten dienste staande genomen, om zich tegen den voortgang dier kolonne te verzetten.

— Ter beurze ging heden weder bijna niets om en was er zeer weinig variatie in den koers; de 3 pCt. bleven tusschen 79 a 79,05; de Ardoins tusschen 23⅞ a 24⅛. De notering was heden (25 *April*) 5 pCt. 106,80; 3 pCt. 78,65; Nap. renten 98,90; Sp. Ardoins 24¼; Passive 5¾; Difered. 9; Id. oude 7¼; Rom. L. 102½.

DUITSCHLAND.

Frankfort, den 24sten April.

Z. K. H. de prins *Karel* van Pruissen is den 21sten van Petersburg te Berlijn teruggekomen.

— Uit Coblentz wordt van den 21sten dezer het volgende voorval gemeld: » Gisteren wilde schipper *Schneider* van Boppard met eene groote bevrachte schuit stroomwaarts door de Moezelbrug varen. Aan de eerste boog van deze zijde aankomende, ontviel hem den haak; bij den zoo hoogen waterstand werd hij door den stroom medegevoerd, en voor twee schepen geworpen, onder welke de schuit, waarin zich de schipper met zijnen twaalfjarigen zoon bevond, verzonk. Het gelukte echter den schipper om met de eene hand een van het schip afhangend zeil, en met de andere zijnen zoon aan den arm te vatten. Hier hing nu vader met zijnen zoon; hij tot aan den hals, en de laatste tot over het hoofd onder water. Reeds begaven hem zijne krachten, toen *Nicolaas Rittel* van hier van den oever op het schip sprong, waar het hem gelukte den schipper bij de haren te vatten. Deze liet nu het zeil los, waarop *Rittel* vast, en zou hem mede in den stroom gerukt hebben, als hier de heer *Alsenbach* ter hulp gesneld was. *Rittel* heeft reeds vijf menschenlevens gered. De schuit is naderhand opgevischt, doch heeft de schipper daarbij nogtans schade geleden."

— In de Kamer der beyersche afgevaardigden heeft dezer dagen zich de heer *Beetzlmeyer* beklaagd over den gebrekkigen toestand van het justitie-wezen daar te lande, op de verbetering daarvan aangedrongen en den wensch geuit, dat men met ijver de hand mogt slaan aan het vervaardigen van een burgerlijk wetboek voor Beyeren, dat, met den vasten wil des konings tot bevordering van alles wat tot welzijn des volks strekken kan, hem geene onmogelijke zaak toeschein.

— In een handelsbrief van Triest, van den 14den April, wordt over de schrikkelijke aardbeving op de Grieksche eilanden nog het volgende gezegd:

» Sedert den 19 Maart wordt het eiland Hydra door aardbevingen verwoest; de schokken herhalen zich dagelijks verscheiden malen, en de geheele stad, die uit hoog gebouwde steenen huizen bestaat, wordt in een puinhoop veranderd; reeds zijn meer dan

ses honderd huizen ingestort en al de inwoners op de schepen gevlugt, doch vele hunner hebben bij die ramp het leven verloren. Egina en Poros zouden ook veel hebben geleden, en op Santorin de helft van het eiland in zee gezonken zijn."

— Van de grenzen van Bosnie schrijft men, dat de inwoners, na de nederlaag van den opstandeling *Ali Vidaitsch*-pacha, hebben ingezien dat het tijd wordt zich naar den wil der Porte te gedragen, zoodat zij zich dan ook niet langer tegen de vroeger zoo gehaatte opschrijving voor de krijgsdienst verzetten, en de vrienden der oude Janitsaren thans geduldig lijden, dat hunne zonen door de Turksche drijmeesters in den nieuwen wapenhandel geoefend worden. De ingezetenen houden zich alle stil en schijnen nog alleen hoop te hebben op *Ali* pacha, den stadhouder van Herzegowina, die tot heden de eenige in Europisch Turkije is, welke de conscriptie in zijn pachalik nog niet heeft ingevoerd, en die zij meenen dat maatregelen neemt om zich tegen den Sultan te verzetten, en dezelve bedekt onder voorwendsel van zich tegen Grahovo en Montenegro te wapenen, welke landen hij met een inval schijnt te bedreigen.

— Te Weenen waren den 19den April genoteerd: 5 pCt. Met. 104; 4 pCt. 99⅞; 3 pCt. 74⅛; Bankactien 1365.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten April.

Gisteren ten half 2 ure heeft de Tweede Kamer der Staten Generaal eene openbare zitting gehouden, waarin is ingekomen eene koninklijke boodschap strekkende ten geleide, ter voldoening aan Art. 58 der grondwet, van eene tusschen Z. M. en den regerenden vorst van Reuss geslotene overeenkomst, tot wederkeerige opheffing van het aftogts-regt en van de belasting op de landverhuizing. — Wordt besloten deze stukken te doen drukken en ronddeelen.

Door de centrale afdeeling is verslag gedaan nopens het laatste in de secties plaats gehad hebbende onderzoek van het ontwerp tot tijdelijke aanvulling der bepalingen omtrent de enkele en bedriegelijke bankbreuk. Daaruit blijkt, onder anderen, dat door de derde afdeeling is aangemerkt, dat het ook haar eenvoudiger en beter zou zijn voorgekomen, hier niet voorloopig, met de Nederlandsche wetgeving, eene vertaling bijna van het fransche wetboek van koophandel in te voeren, die toch al spoedig, volgens de erkentenis der regering, weder herzien zal kunnen moeten worden; maar met de aangekondigde voorloopige verbeteringen van het fransche strafregt, het thans behandeld ontwerp te gelijk te behandelen: als welk een en ander de uitvoering der regterlijke instellingen niet zoo behoeven te vertragen; of, voerde zij aan, wilde men dit niet, dan begrijpt men niet welke de dringende beweegredenen zijn, om van de geheele fransche wetgeving juist dit gedeelte alleen, met al deszelfs gebreken, te moeten invoegen. Naar hare meening, zou niets belet hebben ook dat te revideren daar het eigenlijk wetboek van strafregt alleen de strafbepalingen inhoudt, en men dus hier de vrije hand had, indien men slechts de uit den aard der zaak voortvloeijende onderscheiding, doch geheel anders gewijzigd, tusschen eene eenvoudige en eene bedriegelijke bankbreuk behield. De vierde afdeeling heeft de noodzakelijkheid gevoeld eener spoedige invoering van deze wet, welke niet zal worden uitgesteld tot dat er wijzigingen in het wetboek van strafregt zullen worden ingevoerd, ofschoon het dringende daarvan ook door de afdeeling ten volle wordt erkend. De vijfde afdeeling, heeft met genoegen gezien, dat de regering het voornemen heeft om het fransche wetboek van strafregt voorloopig te wijzigen, alvorens hetzelve door een geheel nieuw samenstel van strafwetten zal worden vervangen. Doch dit deed vele leden den wensch uiten, dat de behandeling der tegenwoordige zaak tot de volgende zitting mogt worden uitgesteld. Zij waren namelijk van oordeel, dat niets de commissie van redactie der nationale wetgeving belette, om deze voorloopige wijzigingen vóór de maand October, aanstaande tot stand te brengen, zoodat dezelve dadelijk bij de opening der zitting van de kamer zouden kunnen worden aangeboden. In dat geval, zou de tegenwoordige wet nimmer in werking komen, daar die voorloopige wijzigingen zich ook buiten twijfel tot de bankbreuk zullen uitstrekken, zoodat men door het thans behandelen van het ontwerp in die veronderstelling eigenlijk eenen nutteloozen arbeid verrigten zoude. Mogten daarentegen onverhoopt die voorloopige, meer algemeene wijzigingen eerst later daargesteld kunnen worden, dan zou er altijd nog genoegzame gelegenheid zijn, om in de volgende zitting zonder eenige vertraging van de invoering der regterlijke organisatie, eene wet, inhoudende verbeterde bepalingen op de bankbreuk voor te dragen en tevens straffen tegen die misdrijven, welke uit overtredingen der wet betreffende den staat van kennelijk onvermogen zouden kunnen voortvloeijen. — De beraadslagingen over dit ontwerp worden bepaald op vrijdag, den 28sten dezer.

Nog is door de centrale afdeeling verslag gedaan op het ontwerp van wet, ter verbetering van nog eenige, in het herziene wetboek van koophandel ontdekte missellingen. — De beraadslagingen over dit ontwerp worden aan de orde gesteld onmiddellijk na den afloop van die over het eerstgemelde.

Vervolgens is door de commissie tot de verzoekschriften verslag gedaan, bij monde van den heer *Verweij Mejan*:

1°. Op drie petitien van verveeners en arbeiders aan het stads-kanaal in Groningen en in Drenthe, hunne bezwaren te kennen gevende nopens den accijns op den turf, op welke afschaffing zij aandringen. Daardoor zou, naar zij meenen, in den nood waarin zij verkeeren en dien zij met donkere kleuren afschilderen, kunnen worden voorzien. — Daar deze petitien in verband staan met eene belasting, welke voor het nieuwe financiele jaar, wederom onder de middelen der staats-inkomsten is opgenomen, zoo is de commissie van gevoelen, dat de gemelde verzoekschriften ter griffie behooren te worden nedergelegd.

2°. Op een verzoekschrift van den heer *van Hoogstraten* c. s., verhuurders van tuinhuizen en koepels, wonende te Rotterdam, die zich beklagen over de deswege van hen gevorderd wordende belasting op het personeel. — De commissie stelt mede voor het nederleggen van dit rekwest ter griffie.

Bij monde van het lid *Binkes* werd verslag gedaan:

1°. Op twee verzoekschriften, van grossiers in manufacturen te Amsterdam en te Rotterdam, bezwaren voordragende betrekkelijk het bestaande middel van surseance van betaling. — Deze commissie stelde voor, beide stukken ter griffie neder te leggen.

2°. Op een verzoekschrift van den burgemeester en raad der gemeente van Valkenswaard (Noord-Braband), strekkende dat die gemeente, bij de indeeling des rijks in regterlijke arrondissementen en kantons, niet onder het kanton Oirschot zal worden gerangschikt. — De commissie stelt ook het nederleggen van dit verzoekschrift ter griffie voor.

De vergadering heeft zich met de conclusien der commissie vereenigd; het nederleggen van al de voormelde stukken ter griffie bevolen; zoo wel als het doen drukken en ronddeelen der verslagen.

Aan de Kamer is hulde gedaan van twee boekwerken, te weten: 1°. Gids ter beoefening van het maleisch, voor alle landen, door den heer *P. P. Roorda van Eysinga*, en 2°. Geschiedenis en beginselen der Nederlandsche wetboeken, volgens de beraadslagingen deswege gehouden bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, aan den koning opgedragen door Mr. *C. J. Voorduin*.

Beide werken zullen, met vermelding daarvan in de handelingen der Kamer, in hare boekerij worden geplaatst.

De heer *van Asch van Wijck*, daartoe door den schrijver aangezocht, heeft zich wel met de aanbieding van laatstgemeld werk, uit dien naam, willen belasten, en heeft dit te gretiger gedaan, dewijl, zijns inziens, de schrijver in de moeijelijke onderneming, welke deze zich heeft voorgesteld te volvoeren, bijzonder goed geslaagd is. Eene geschiedenis der Nederlandsche wetboeken kan, op het tijdstip dat men de invoering der nieuwe regterlijke instellingen als aanstaande mag beschouwen, niet dan welkom zijn. Ook voor de leden der Kamer, die eerst in de lateren tijd tot die betrekking gekozen zijn, beschouwde het geëerde lid dit werk van het hoogste aanbelang, daar al de handelingen der Kamer over dit belangrijk onderwerp, van den beginne af, niet geheel en algemeen bekend kunnen zijn, en die leden dezelve dan toch ook niet alle hebben bijgewoond. Aangenaam was het hem, dit alles in dit onderhavige werk tot één punt van beschouwing bijeen gebragt te zien.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, werd de vergadering geschorst, tot vrijdag den 28sten dezer ten 12 ure.

— Uit Rotterdam schrijft men van gisteren:

„Denzen nacht omstreeks half twee uur ontdekte men hier brand in het huis van den heer *N. M. Fink*, op de Zuidblaak, welke zoo snel toenam, dat binnen korten tijd de bovenverdieping geheel in de asch werd gelegd, ondanks de trouwe en spoedige hulp door de brandspuiten toegebragt. De brand is ontstaan in eene kamer op de tweede verdieping aan de straat, waarin een vriend der familie, de wel eerw. heer *D. Bax*, predikant te Zutphen, sliep, die ongelukkiglijk zijn dood in de vlammen gevonden heeft. De overige bewoners hebben zich, doch ter naauwernood, gered."

— Bij ukase van 28 Maart heeft Z. M. de Keizer van Rusland deszelfs gezant bij het Nederlandsche Hof vorst *Potemkin*, tot gezant te Rome en Florence en in deszelfs plaats den tegenwoordigen zaakgelastigde van Rusland te Londen, baron *Maltitz*, tot gezant bij het Nederlandsche Hof benoemd.

Onder de overige veranderingen in het personeel der russische diplomatie behoort de verplaatsing van den gezant in de Vereenigde Staten *von Krudener* in Zwitserland, terwijl de tegenwoordige gezant aldaar, *von Severine* naar München gaat. De gezant te Rome *von Gurieff* vervangt de graaf *Matuszewics* te Napels. De russische collegieraad *Kisseleff* gaat als gezantschaps-secretaris naar Londen; en de legatie secretaris *Bodisco*, te Stokholm, als gezant naar de Vereenigde-Staten.

De notering der fondsen ter Antwerpsche beurs van gisteren (26 *April*) was als volgt: Belg. 100⅜; O. Met. 103¼; Sp. Ardoin 19¼, ⅜; Differed 8; Nap. renten 92¼; B. Tavolière 58; Sicil. 92; Rom. L. 100½; Certif. te Antw. 97; Braz. 85½; Wisselkoers op Amst. en Rott. ½ pct. premie.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (26 *April*) waren genoteerd: Werk. Schuld. 2½ pCt. 52 1/16, 51⅞, 51 15/16; dito 5 pCt. 99½, ⅛; Kanab. *f* 22⅛, 1/16; Amort.-Synd. 4½ pCt. 92; dito 3½ pCt. 75; Handelm. 180½; Oost-Ind. 5 pCt. 97½; dito 4 pCt. 90 5/16; Ard. 85 £, 19 5/16, ¾, 1/16; dito Coup. 48, 46½, 48.

*** De Ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat in zijne atelier opgerigte ZEEPZIEDERIJ van zuivere GROENE ZEEP, de werkzaamheden zijn begonnen; belooverde aan zijne Begunstigers eene prompte en civiele bediening.

DORDRECHT, den 25. April 1837. J. J. HERMANS, *Wabest. A. N°. 536.*

TE KOOP:

Een RIJTUIG op vier wielen, voor *één* en *twee* PAARDEN, voor *vier* of *zes* PERSONEN; adres bij de Uitgevers dezer.

BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.